

PAMĚTNÍ SÍŇ ALICE MASARYKOVÉ A ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE V LÁNECH

V letošním roce si připomínáme, že je to právě 5 let, kdy byla slavnostně otevřena. Pamětní síň Alice Masarykové a Českého červeného kříže v Lánech je zařízením Muzea T. G. Masaryka Rakovník a je spravována lánskou pobočkou - Muzeem T. G. Masaryka v Lánech.

Pamětní síň o dvou přístupných místnostech s přílehlým depozitářem funguje od roku 2002 v domě Českého červeného kříže na paměť zakladatelky a dlouholeté první předsedkyně ČSČK **PhDr. Alice Masarykové** (domek byl v roce 1992 vrácen Českému červenému kříži a prošel poměrně rozsáhlou rekonstrukcí). Připomíná život a práci Alice Masarykové, která domek v ulici Za školou č. 200 v Lánech nechala postavit v roce 1928 na vlastní náklady pro pobočku tehdejšího Československého červeného kříže v Lánech jako vzorný sociální dům - poradnu pro matky s dětmi. Zároveň je zde zachycena práce Červeného kříže v československé a české historii. V roce 2004 byla expozice obohacena o nábytek z bytu Alice Masarykové v Loretánské ulici na pražských Hradčanech. Zaslouhy Alice Masarykové v souvislosti s ČSČK připomíná i pamětní deska umístěná na průčelí domku. Ještě i dnes se v domku scházejí členové MS ČČK v Lánech.

Dodejme, že Lány jsou menší obec nedaleko Kladna, na dohled od rušné silnice Praha - Karlovy Vary, která se proslavila zejména tím, že ve zdejších zámku je již více než 80 let letní sídlo prezidenta republiky a na

místním hřbitově je rodinný hrob prvního československého prezidenta T. G. Masaryka (kromě něj jsou v něm pohřbeni i jeho žena Charlotta, syn Jan - populární ministr zahraničních věcí - a také dcera Alice). Již dnes je Pamětní síň Alice Masarykové a ČČK součástí prohlídkového okruhu v Lánech, který zahrnuje Muzeum T. G. Masaryka, lánský hřbitov, případně zahradu zámku v Lánech (ve dnech, kdy je přístupná veřejnosti).

Pamětní síň Alice Masarykové a ČČK je otevřena v červenci a srpnu od úterý do neděle vždy od 09,00 do 19,00 hod.,

mimo sezónu pak ji otevře na požádání průvodce z Muzea T. G. Masaryka v Lánech (nebo lze objednat na tel. číslo - 313502607). Využijte možnosti její návštěvy při svých výletech a zájezdech. *Mgr. Josef Švejnoha*

JOSEF ZÍMA A ČERVENÝ KŘÍŽ

Nekorunovaný král české dechovky a lidovky - **Josef Zíma** zane dlouhou oslaví neuvěřitelné pětasedmdesátiny. Pro někoho nesmrtelný princ Radovan z filmové pohádky Princezna se zlatou hvězdou na čele, pro jiného třeba Jeník z Tylovy Fidlovačky nebo Petruccio z Shakespearova Zkrocení zlé ženy. K tomu spousta dobré muziky a neodmyslitelné pendlování za posluchači po republice i za její hranice... „*K lidovkám mě přivedli rodiče. Naši pocházeli z jižních Čech, a tak jsme se s mojí sestrou postupně jejich prostřednictvím seznamovali právě s jihočeskou lidovou muzikou...*“, vzpomíná na svoje útlé mládí známý umělec. Už ve svých osmnácti měl jasno. Odešel z gymnázia a začal studovat na dramatickém oddělení konzervatoře a později na Akademii múzických umění v Praze. Přesto se nakonec vrátil k lidové hudbě a právem zasedl i na pomyslný dechovkový trůn... a pevně na něm sedí dodnes.

„*Nemyslím si, že by dechovka - odhlédnuto od textů - její hudební složka byla něco méněcenného. Hodně jsem o tom přemýšlel a srovnával. Věřte mi, může být velice dobrá dechovka, stejně jako velice špatná populární hudba,*“ tvrdí o tomto hudebním oboru uznávaný zpěvák. Jak se zdá, ví o čem hovoří. Je mu totiž věrný víc jak třicet let. Věrnost se mu v tomto případě bohatě vyplatila, neboť stejně tak dlouho trvá i láska jeho publika, které svého Pepíčka už po léta doprovází a spolehlivě plní sály, ve kterých koncertuje. Svoje publikum našel i v Domě seniorů Hvězda, který provozuje Úřad Českého červeného kříže a kam oblíbený umělec koncem února zavítal. Před jeho vystoupením jsme se ho zeptali:

Redakce Novin ČK: „Co se Vám vybaví, když slyšíte o Červeném kříži?“

Josef Zíma: „Nebýt Červeného kříže, nedostal jsem se do tak zajímavého objektu. Měl jsem možnost si ho už jednou důkladně prohlédnout a musím přiznat, že se mi ohromně líbí. Mezi zdejší seniory dnes přicházím ze sousedské „kolegiality“ a částečně i ze zvědavosti. To víte, mám už taky svůj věk a nikdy nevíte, kdy se vám podobné známosti mohou hodit... (Smích) Poměrně často vystupuji v domovech důchodců a mám možnost srovnání, ale podobným domem se nemůže pochlubit jen tak každý. Lidem se tady musí žít opravdu příjemně. Nedělalo by mně vůbec žádná potíže tady bydlet natrvalo. **Červenému kříži se tato investice stoprocentně vyplatila. Kromě toho, že vsadil na neotřelou architekturu, pomohl lidem, kteří zde našli svůj nový domov. A to už za takovou námahu přeci stojí...** Jinak Červený kříž od malička vnímám samozřejmě přes jeho nepřehlédnutelný symbol. Dodnes, když ho vidím, pokaždé cítím, že jde o něco mimořádného. Možná, že není náhoda, že jsem ho před chvílí zaznamenal i na vlajce na střeše tohoto zařízení...

A co by to bylo za Červený kříž, kdyby se nevěnoval **dárcovství krve**. To je už pro nás sice samozřejmost a nikdo se nad tím příliš nepozastavuje, a přitom je to absolutně jedinečná činnost. Sám jsem v minulosti několikrát krev daroval. Potom celá léta, když už jsem z věkových důvodů krev dávat nemohl, jsem pro mnohonásobné bezpříspěvkové dárce krve alespoň vystupoval ve známých pořadech **Sejdeme se na Vlachovce**“, přiznává na závěr našeho rozhovoru herec, zpěvák, v neposlední řadě i rozhlasový moderátor Josef Zíma. *Text a foto: Otto Lokaj*

O CÍLECH A PRIORITYÁCH PRO DALŠÍ OBDOBÍ

V minulém úvodníku jsem se snažil obrátit vaši pozornost na to, co je pro naši národní společnost Českého červeného kříže důležité. Důležité k vytváření možností pro plnění našeho poslání, našich úkolů. Již dříve jsem se snažil všechny přesvědčit o **nezbytnosti zpracování vlastní strategie vašeho OS ČČK** na základě vlastní důkladné analýzy vašich schopností, možností, potřeb, potřeb vašeho regionu. Z toho mělo vyplynout stanovení konkrétních cílů a úkolů. Bohužel neschopnost většiny OS ČČK na tuto výzvu reagovat, odsunula tuto myšlenku do nicoty.

Základní strategické úkoly a cíle naší národní společnosti ČČK jsou stanoveny v přijatých základních dokumentech, v usnesení našich volených orgánů. Úřad ČČK tato usnesení podporuje vytvářením podmínek pro OS ČČK k jejich naplňování. Zajišťujeme finanční prostředky, vydáváme učebnice, dodali jsme OS ČČK vybavení pro učebny, výpočetní techniku, zajišťujeme potřebná školení. To vše rádo ve desítkách milionů korun.

Výsledkem je, že několik OS ČČK je ve svojí činnosti a výsledcích na evropské úrovni, několik desítek OS ČČK přežívá a zbytek se dlouhodobě pohybuje na hranici života a smrti.

Základním cílem pro méně úspěšné OS ČČK je zmobilizovat veškeré svoje síly, využít nabízené možnosti a dostat svoji činnost spolkovou i programovou na úroveň, kdy bude schopen samostatně plnit úkoly ČČK v dané oblasti podle potřeb a ve vysoké kvalitě. Násin budoucího vývoje již mnoho času nedává.

Od roku 1990 je zřejmé, že musíme zvyšovat svoji ekonomickou samostatnost, že musíme výrazně zvýšit kvalitu svých činností, že musíme čelit čím dál větší a tvrdší konkurenci. Dlouhá léta na to upozorňujeme. Vědom si toho, snažil se Úřad ČČK dlouhá léta vytvářet podmínky pro rozvoj aktivit i úrovně OS ČČK. Byly to naše tehdejší cíle a priority a budou i nadále. Jen rozsah a směřování se bude měnit. Vnější podmínky jsou neúprosné.

Máme novou vládu a na příslušných ministerstvech probíhají jednání o výši dotací na podané projekty. Jen přijetím státního rozpočtu došlo ke snížení objemu finančních prostředků poskytovaných prostřednictvím MZ ČR na projekty humanitárních organizací o 25 %. Bez jakéhokoli jednávání a samozřejmě bez zájmu sdělovacích prostředků. Nové vedení ministerstev projevuje pochybnosti nad účelností takto vynaložených prostředků vůbec. Vynikající perspektiva do budoucnosti.

Snížení poskytnutých prostředků se samozřejmě týká i našich projektů. Jen pro upřesnění - v roce 1993 jsme začínali na 110 mil. Kč na dotace, v letošním roce to bude (snad) - po snížení o 8 mil. Kč - 33,5 mil. Kč.

O čem to svědčí? O stále menším zájmu a schopnosti vrcholných orgánů státu chápat a podporovat činnost humanitárních organizací. Vzhledem k tomu, že jsme jako organizace byli schopni i při tomto vývoji plnit naše poslání a navíc se ještě rozvíjet, svědčí to o našem správném postupu a schopnostech. Cílem ovšem musí být posilování ekonomické samostatnosti všech složek naší národní společnosti ČČK. OS

ČČK musí kvalitně realizovat tradiční i nové činnosti, především ty, ke kterým obdržely vybavení, musí úzce a kvalitně spolupracovat s místní správou. Úřad ČČK postupně eliminuje ztrátové činnosti a objekty, dokončí výstavbu domů a zařízení pro seniory a výuku, s cílem zajištění příjmů z činnosti.

Další vývoj, předpokládám nejpozději v průběhu 3 let, bude jednoznačně směřovat k našemu přechodu na krajské uspořádání. Dalším cílem je tedy postupně připravit tento přechod pro ČČK jako funkční model, který bude ve vhodný okamžik realizován. Úkolem pro OS ČČK je dosáhnout takové vlastní kvality ve všech směrech, aby ty nejlepší mohly být ustanoveny krajským orgánem ČČK se všemi právy, povinnostmi, ale i výhodami.

Protože čas se nedá zastavit a my všichni stárneme, je zde další úkol a cíl. **Získat mladé, kvalifikované lidi s vysokou mírou odpovědnosti a potřebnou mírou zkušeností.** Nemusí být nezbytně z naší činnosti, protože potřebujeme také lidi s novým pohledem, novým vnímáním reality a schopností na ni reagovat. Pro realizaci těchto a dalších cílů budeme potřebovat jak profesionály, tak dobrovolníky. Vědom si této skutečnosti a pod tlakem reality času, zahájil jsem na Úřadu ČČK, v minulosti nevídaný, nábor nových pracovníků, kteří nahradí ty, co odcházejí. Věřím, že mladší a mladí, vysokoškolsky vzdělaní a jazykově vybavení lidé s určitou mírou zkušeností budou nejen přínosem nyní, ale i zárukou pro budoucnost. Tento úkol platí i pro všechny ostatní složky ČČK.

Je to i výzva pro Mládež ČČK. Nenastal čas zamyslet se nad přistoupením k možnosti výměny práce ve vlastní vylučné organizaci za přímou účast na realizaci úkolů, cílů přímo v MS ČČK a OS ČČK? Je to samozřejmě i výzva i pro vedení OS ČČK, musí chtít obě strany. Pak vznikne otázka, jak to realizovat.

Z výše uvedeného a především z reality života vyplývá, že hlavní cíle jsou: **vysoký podíl samofinancování všech složek ČČK, kvalitní plnění stávajících programů a dodržování Stanov ČČK, příprava na přechod na krajské uspořádání, získání nových, mladých lidí, nové programy, nové postupy.**

To vše není nic nového. Víme to dávno a říkáme to stále. **Nové je to, že nastal čas, kdy musíme reagovat. Ten, kdo toho nebude ve velmi krátké době schopen - skončí.** I to bude jeden z cílů. Vymýtit neschopnost plnit základní povinnosti vyplývající ze Stanov ČČK, přijatých programových cílů, účelové zneužívání ČČK. Vše, co nám skryté, ale těžce škodí.

Snažil jsem se postihnout hlavní cíle, které jsou v současné době a krátké budoucnosti i hlavními prioritami. Snažil jsem se vycházet ze současné reality a otevřeně vám sdělit potřebné. Věřím, že ti odpovědní a schopní to pochopí. **Prosím vás o vytrvání ve vaší práci pro Český červený kříž, žádám vás o podporu při naší práci. Naše cíle jsou stejné. Zachovat vše dobré, co se nám podařilo a také ČČK pro budoucnost.** Přeji nám všem mnoho sil. *JUDr. Jiří Procházka, ředitel Úřadu ČČK*

ZAHraniční AKTIVITY ČČK

PŘIJETÍ MANŽELKY VELVYSLANCE USA

Dne 30. 1. 2007 přijali prezident ČČK RNDr. Marek Jukl, Ph. D. a ředitel Úřadu ČČK JUDr. Jiří Procházka manželku nového velvyslance USA v ČR Mrs. Alexandriu Graber na její vlastní žádost. Seznámili ji s aktivitami a současnými typy projektů Českého červeného kříže.

NÁVŠTĚVA Z BADENSKO-WÜRTEMBERKA

Dne 20. 2. 2007 jednaly v Praze na Úřadu ČČK Sabine Nemeschová a Bärbel Bebenseeová, pracovnice Oblastního spolku Německého ČČK z města Aalenu, což je součást zemského spolku ČČK Badensko-Würtembersko. Při jednání s vedoucím úseku odborných činností Úřadu ČČK Mgr. Josefem Švejnhou a pracovníci tohoto úseku Bělou Černkovičovou nabídly ČČK účast na společném projektu ročních výměnných pracovních pobytů studentů v sociálních zařízeních Německého ČČK a ČČK. O den později navštívily Centrum sociální péče ČČK v Praze-Bojčenkova, kde jednaly s ředitelkou Úřadu OS ČČK Praha 9 Ivanou Kadlečkovou.

ŘEDITEL HESSENSKÉHO ČČK V PRAZE

Dne 7. 2. 2007 se na Úřadu ČČK v Praze uskutečnilo jednání představitelů ČČK (prezident ČČK RNDr. Marek Jukl, Ph. D. a ředitel Úřadu ČČK JUDr. Jiří Procházka) s ředitelem Hessenského ČČK Thomase Klemem. Předmětem jednání byla konkretizace další spolupráce v

roce 2007 především v oblasti výuky první pomoci a připravenosti na katastrofy.

PORADA KE SPOLEČNÉMU PROJEKTU

Ve dnech 2. - 5. 3. 2007 se v Lázních Bohdaneč souběžně se zasedáním Rady Mládeže ČČK republiky uskutečnila porada zástupců volených orgánů Mládeže ČČK ze 6 zemí (ČR, Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko a Slovensko) v rámci společného projektu EU **Překročme hranice!** („Let's CROSS the borders!“). Cílem setkání byla výměna zkušeností a diskuze k připravovaným společným projektům.

Z ČINNOSTI ÚŘADU ČESKÉHO ČERVENÉHO KŘÍŽE

VÝKONNÁ RADA ČČK 10. 2. 2007

Výkonná rada ČČK na tomto svém zasedání schválila ředitele a hlavní rozhodčí republikových a krajských soutěží ČČK v první pomoci pro rok 2007 a návrh na vyslání družstva ČČK (z OS ČČK Pelhřimov) na Evropskou soutěž první pomoci (FACE 2007) do irského Limericku. Dále projednala a schválila zprávu o činnosti Ústřední pohotovostní záchranné jednotky ČČK za rok 2006 včetně jejího doplnění a také návrh na doplnění Otevřené databáze expertů ČČK. Schválila také Směrnici o přenosu a zveřejňování informací prostřednictvím Internetu v ČČK, návrh na mimořádné udělení Zlatého kříže 3. třídy, bezúročnou půjčku pro OS ČČK Liberec, finanční podporu Dětské odborné léčebny ČČK Ch. G. Masarykové v Bukovanech a návrh na dostavbu Domu seniorů ČČK „Hvězda“ v Praze 6-Břevnově.

V rámci informativních materiálů vzala Výkonná rada ČČK na vědomí zprávu o činnosti prezidenta ČČK a Úřadu ČČK a přehled aktivit Úřadu ČČK a OS ČČK se sdělovacími prostředky za uplynulé období. Dále vzala na vědomí informace o čerpání státních dotací ČČK z MZ, MV a MPSV za rok 2006, o přípravě rozpočtu ČČK na rok 2007 a o povolených finančních sbírkách OS ČČK. Seznámila se rovněž se zprávami ze zahraničních služebních cest, s mezinárodními aktivitami Mládeže ČČK v roce 2006 a s novým projektem Mládeže ČČK „Překročme hranice“.

VÝKONNÁ RADA ČČK 17. 3. 2007

Výkonná rada ČČK se zabývala především přípravou výročního zasedání Shromáždění delegátů ČČK, které se uskuteční v květnu 2007.

Projednala a schválila proto zejména písemné materiály předkládané na toto zasedání: Zprávu o stavu Společnosti ČČK za rok 2006, Výsledky činnosti ČČK za rok 2006, Zprávy vedoucích Pracovních skupin VR ČČK, Zprávy o činnosti kolektivních členů ČČK, Výsledky hospodaření ČČK za rok 2006, Zprávu Dozorčí rady ČČK, Plán činnosti ČČK na rok 2007 - květen 2008 a Návrh rozpočtu ČČK na rok 2007.

Dále VR ČČK projednala a schválila přípravu oslav letošního Světového dne Červeného kříže, návrhy na udělení nejvyššího vyznamenání ČČK „Medaile Alice Masarykové“ a žádost OS ČČK Teplice o odklad splátky poskytnuté bezúročné půjčky.

V rámci informačních zpráv vzala VR ČČK na vědomí zprávu o činnosti prezidenta ČČK a Úřadu ČČK a přehled o aktivitách Úřadu ČČK a OS ČČK se sdělovacími prostředky za uplynulé období. Na vědomí rovněž vzala informace o přípravě zasedání Komor ČČK a o výsledcích zasedání Rady Mládeže ČČK republiky.

ZASEDÁNÍ RADY MLÁDEŽE ČČK REPUBLIKY

Zasedání se uskutečnilo ve dnech 2. - 4. 3. 2007 v Lázních Bohdaneč. Delegáti Oblastních skupin Mládeže ČČK z celé ČR zhodnotili výsledky své práce v uplynulém roce a

schválili plán konkrétních úkolů na rok 2007. Zvolili si rovněž své nové řídicí orgány v čele se staronovým prezidentem Mládeže ČČK **Igorem Sackým**. V průběhu zasedání také

besedovali s představiteli ČČK - prezidentem ČČK RNDr. **Markem Juklem, Ph. D.**, ředitelem Úřadu ČČK **JUDr. Jiřím Procházkou** a vedoucím úseku odborných činností Úřadu ČČK **Mgr. Josefem Švejnhouhou**.

PLAKÁT S PRVNÍ POMOČÍ DO ŠKOL

Úřad ČČK spolupracoval s agenturou **Scio.cz** na přípravě plakátu formátu A1 „**Zlomte vaz až půjde o život**“, který je věnovaný zásadám poskytování první pomoci. Plakát byl vydán v nákladu **8.000** výtisků a byl zaslán do všech základních a středních škol v ČR a na všechny OS ČČK.

ČESKÁ TELEVIZE NATÁČELA NA ČČK

Dne 16. 1. 2006 natáčela Česká televize na Úřadu ČČK celkem šest výukových relací zaměřených na první pomoc poskytovanou dětmi. Vyškolení mladí zdravotníci předvedli své znalosti na namaskovaných poraněných. Seriál byl vysílán v pořadu „**Pomáhejme si**“, který je určen především dětem.

PRVNÍ POMOČ PRO MOTORISTY V AUTOLÉKÁRNIČKÁCH

Autolékařničky vyráběné firmou **Hartmann-Rico** budou od května 2007 dodávány do distribuční sítě s novým sešitkem „**První pomoc pro motoristy**“, na jehož přípravě úzce spolupracoval Úřad ČČK.

NOVÉ EDIČNÍ TITULY ČČK

V posledních týdnech vydal Úřad ČČK dva nové ediční tituly:

- **Magazín mladého zdravotníka 2007**
- **Výroční zprávu ČČK za rok 2006**
- **Děti v dopravě - první pomoc**

ČČK A LÉKAŘI BEZ HRANIC

Dne 24. 1. 2007 se prezident ČČK RNDr. **Marek Jukl, Ph. D.** a ředitel Úřadu ČČK **JUDr. Jiří Procházka** zúčastnili slavnostního otevření české kanceláře mezinárodní humanitární organizace **Lékaři bez hranic** v Praze. Organizace, založená v roce 1971 a působící ve více než 70 zemích světa, má velký zájem o spolupráci s ČČK. Ředitelem její pražské pobočky je Angličan **Richard Walker**.

KLUB DÁRCŮ KRVE V HRADCI KRÁLOVÉ

Klub dárců krve (KDK) je další aktivitou OS ČČK Hradec Králové, kterou nabízí nejen dárčům krve a jejich složek. Klub vznikl 14. září 2006 a už 5. října se uskutečnilo v budově Krajského úřadu Královéhradeckého kraje za podpory Evropské unie první setkání dárců. Cílem bylo především informovat o existenci Klubu, jeho aktivitách, smyslu a poslání. Současně měli samotní dárči možnost diskutovat o svých představách, jakým směrem by se měl KDK ubírat. Prvního setkání se zúčastnilo na 60 lidí, pozvání přijali i radní Královéhradeckého kraje MUDr. Jiří Vambora, primátor Hradce Králové Ing. Otakar Divíšek, ředitel Fakultní nemocnice HK Doc. MUDr. Leoš Hejger, CSc., primář Transfúzního oddělení FN HK MUDr. Vít Řeháček a další hosté.

KDK při OS ČČK Hradec Králové je volným sdružením dárců krve a jejich složek, ale i všech sympatizantů a lidí, kteří se o bezpříspěvkové dárcovství krve zajímají a chtějí ho nějakým způsobem podpořit. Klub by měl umožnit nejen vzájemné setkávání dárců, ale také jim nabídnout zajímavé kulturní a vzdělávací aktivity. Smyslem Klubu má být i podpora a propagace bezpříspěvkového dárcovství krve a morální ocenění dárců.

*Bc. Lukáš Pochylý,
předseda OS ČČK Hradec Králové*

PODĚKOVÁNÍ PŘIŠLO Z JIHLAVY

Velmi rádi zveřejňujeme děkovný dopis, který obdržel ředitel Úřadu ČČK JUDr. Jiří Procházka za pomoc ve výši **24.000,- Kč**, která byla poskytnuta z Fondu humanity ČČK **Materské školy a Speciálně pedagogického centru v Jihlavě**:

Vážený pane řediteli, chtěla bych Vám poděkovat za Váš zájem a za finanční podporu našeho projektu „Speciálně pedagogická intervence u dětí s těžkým souběžným poraněním více vadami“.

Velice si vážím toho, že Vás náš záměr oslovil a díky Vaší finanční pomoci jsme pořídili pro děti speciální počítačovou sestavu“. Přeji Vám mnoho úspěchů ve Vaší práci.

*PhDr. L. Váchová-Nováková,
ředitelka školy.*

NOVOROČNÍ PŘÍPITEK S ČČK

Již pátý rok na náměstí v Unhošti (nedaleko Kladna) organizujeme vždy 1. 1. „Novoroční přípitek“ při pořádání ohňostroje, který je v gesci Městského úřadu Unhošť. Při tomto přípitku je spoluobčanům nabízen punč, grog a pro děti čaj se sladkostí. Je to jedna z forem propagace Červeného kříže. Celkem jsme získali **1.350,- Kč**, které budou darovány Speciální škole „Slunce“ pro hendikepované děti. Darovaná částka byla slavnostně předána při pořádání plesu ČČK v Unhošti dne 13. ledna 2007.

*Anežka Černá,
MS ČČK Unhošť*

MEDAILE OSTRAVSKÝM DÁRCŮM KRVE

Ve srovnání s ostatními městy ČR je v Ostravě dárcovství krve na velmi vysoké úrovni. V obyvatelích tohoto města tvrdé práce je uvědomělost a solidarita hluboce zakotvena již z minula. Podle Marie Cabákové z OS ČČK Ostrava zaznamenává dárcovství krve vzrůstající tendenci. Svědčí o tom rovněž počty oceněných bezpříspěvkových dárců, kteří vloni završili jubilejní odběry. Vzhledem k vysokému počtu významných probíhaly slavnostní akty v průběhu celého roku. OS ČČK Ostrava věnuje dárcovství velkou pozornost.

Oceněné dárci zve na slavnostní shromáždění s pohoštěním a kulturním programem. Stříbrnou medaili za 20 bezplatných odběrů loni zástupci OS ČČK předali 590 dárčům, bronzovou 800 dárčům. Zlaté plakety předávají předseda spolku MUDr. Bedřich Grünwald a ředitelka Úřadu OS ČČK Ostrava **Lýdie Poledníková** ve spolupráci s magistrátem. Setkání s primátorem města v zasedací síni Nové radnice se loni uskutečnilo pětikrát. Zlaté plakety prof. Janského za 40 bezplatných odběrů a finanční odměnu ve výši 3.000 korun, kterou daruje město, na nich obdrželo 400 dárců. Vyvrcholením akcí na počest bezpříspěvkových dárců krve bylo slavnostní předávání Zlatých křížů. Secesní Polský dům v Ostravě byl svědkem slavnostního předávání Zlatých křížů 3. třídy 114 dárčům z Ostravska (za 80 odběrů). V hotelu Atom převzalo Zlaté kříže 1. a 2. třídy (za 160 a 120 odběrů krve nebo krevních složek) 72 oceněných.

*Lýdie Poledníková,
ředitelka Úřadu OS ČČK Ostrava*

MEZINÁRODNÍ CVIČENÍ SVATÝ KÁMEN 2007

Oblastní spolek ČČK České Budějovice pořádá ve spolupráci s Rakouským červeným křížem Freistadt v termínu **20. - 23. září 2007** již 4. ročník Mezinárodního cvičení Červeného kříže Svatý Kámen 2007. Místem konání je Humanitární a rekondiční středisko ČČK Praha 7 ve Svatém Kameni u Dolního Dvořiště.

Cvičení je určeno Humanitárním jednotkám ČČK a svým obsahem odpovídá zejména situacím, se kterými se při svém nasazení mohou

Humanitární jednotky setkat (zajištění nouzového přežití obyvatelstva apod.). Důležitou součástí je i nácvik vzájemné komunikace a spolupráce jak mezi jednotlivými družstvy ČČK, tak i s ostatními zúčastněnými organizacemi, včetně našich zahraničních kolegů z Rakouska a Německa. Svatý Kámen 2007 je největší akcí svého druhu v České republice.

Nabízíme vám možnost vyslat na cvičení jedno družstvo v síle 4 - 5 osob. V případě zájmu nás kontaktujte co nejdříve na telefonu **387 318 520** nebo e-mailem - cckcb@cckcb.cz. Přihlášku s podrobnými informacemi obdržíte během května 2007. Informace o předchozích ročnících spolu s fotografiemi najdete na www.cckcb.cz.

Josef Škola

SOCIÁLNÍ DOPRAVA ČČK V ČESKÉ TŘEBOVÉ

Od 1. 3. 2007 budou moci občané města Česká Třebová - především senioři, osoby se zdravotním postižením a matky s dětmi - využívat novou službu nazvanou „Senior doprava“, kterou ve městě a jeho blízkém okolí nabídne aktivní OS ČČK Ústí nad Orlicí. Ten ji již rok provozuje v sousedním městě Ústí nad Orlicí.

Zelené vozidlo Peugeot 806 určené pro tuto službu bylo veřejnosti představeno dne 26. února 2007 za přítomnosti senátorky Ing. Ludmily Müllerové, starosty České Třebové Jaroslava Zedníka a prezidenta ČČK RNDr. Marka Jukla, Ph. D. Automobil, na jehož zakoupení poskytl příspěvek 150.000 Kč město Česká Třebová, převzal ředitel Úřadu OS ČČK Ústí nad Orlicí Jiří Preclík.

Doprava bude realizována na základě telefonického objednání a protože není hrazena zdravotními pojišťovnami, bude hrazena za příspěvek - poplatek za doprovod.

*Jiří Preclík,
ředitel Úřadu OS ČČK Ústí nad Orlicí*

NÁŠ HOST

ALEXANDRIA GRABER

Pozvánk k rozhovoru a odpovědi na naše čtyři tradiční otázky v této pravidelné rubrice tentokrát ochotně přijala **Alexandria Graber**, manželka nového velvyslance USA v České republice, která na sklonku ledna 2007 navštívila Úřad ČČK, aby se blíže seznámila s jeho činností.

Otázka: Můžete se nám krátce představit?

Odpověď: Jmenuji se Alexandria Graber, mám dva syny ve věku 19 a 16 let. Mladší žije s námi a navštěvuje Mezinárodní školu v Praze (ISP). Starší syn studuje vysokou školu ve Spojených státech. Po dobu 25 let jsem pracovala jako ergoterapeutka v rehabilitační nemocnici pro traumatická mozková poranění. Vyučovala jsem na řadě univerzit v mém rodném státě Wisconsin, přednášela jsem ergoterapii také v Argentině. Velmi věřím v obecně prospěšnou činnost. Založila jsem proto Vzdělávací nadaci a pracovala jsem jako dobrovolnice na základní škole po celou dobu, kdy ji navštěvovali moji synové. Také jsem pracovala jako dobrovolnice pro Americký červený kříž.

V České republice žiji již půl roku. Spolu se svým manželem a synem jsme přijeli koncem září loňského roku. Můj manžel Richard Graber je novým velvyslancem Spojených států amerických v ČR.

Otázka: Co je na Vašem postavení manželky amerického velvyslance nejprjemnější a co je naopak nejobtížnější?

Odpověď: V této báječné zemi jsem si velice rychle zvykla. Za tu krátkou dobu, co tu jsem, jsem navštívila mnoho měst a také různé nemocnice, charitativní organizace a univerzity. Všude mě srdečně přijali a zajímali se o můj pohled na jejich práci. Často se mě ptají, jak se k této problematice v USA přistupuje. S radostí se o své zkušenosti dělím. Měla jsem možnost setkat se s mnoha Čechy i s řadou žen ze zahraniční komunity v České republice. Jsem zvyklá pracovat, takže se i tady zabývám dobrovolnickou činností. Podílela jsem se na finanční sbírce pro české charitativní organizace v rámci bazaru organizo-

vaného dámskou diplomatickou komunitou (Diplomatic Ladies Bazaar) a spolupracuji s IWAP (International Women's Group of Prague). O víkendech pletu příkrývky pro starší bezdomovkyně v Praze. Kromě toho, že mám rodinu ve Spojených státech, mě opravdu žádná stinná stránka nenapadá.

Otázka: Víme, že jste pracovala jako dobrovolnice v Americkém červeném kříži. Mohla byste nám říci, jaký byl Váš úkol?

Odpověď: Ano, v USA jsem byla dobrovolnicí Červeného kříže. Pracovala jsem v týmu pomoci při katastrofách (DAT - Disaster Action Team). Jednou za měsíc jsem měla týdenní pohotovost a na zavolání jsem se dostavila na místo neštěstí. Jednalo se většinou o požáry ve městech, velkých firmách a další naléhavé případy. Mým úkolem bylo postarat se o všechny lidi, které katastrofa postihla, a zařadit jim dočasné ubytování a stravu. Obvykle jsme zasahovali u 5 až 7 akcí týdně. Byla jsem také členkou Celostátního týmu pomoci při katastrofách. Zařídili jsme ubytování pro 297 lidí evakuovaných z oblastí postižených hurikánem Katrina. Záchranáři je převezli do Wisconsinu, kde žili až 3 měsíce. Zajistili jsme jim vše nezbytné včetně školní docházky pro děti, zdravotního ošetření a přesun členů postižených rodin v rámci Spojených států.

Otázka: Před několika týdny jste byla informována o činnosti Českého červeného kříže. Která z těchto činností Vás nejvíce zajímá?

Odpověď: Návštěva Českého červeného kříže se mi velice líbila. Vaše organizace jasně plní hlavní poslání Mezinárodního červeného kříže. Projekty zabývající se službami pro starší občany, školení první pomoci a dárcovství krve - to všechno mě zajímá. Velmi si cením finanční podpory ČČK, kterou poskytl New Yorku po teroristických útocích 11. září 2001. Je to skupina lidí, která je připravena pomoci, kdykoli je třeba.

*Otázka kladl: Mgr. Josef Švejnoha
Spolupráce: Linda Sochorová*

KAŠOVÁ NEMOC

Je to už drahé let, kdy v našem okrese probíhal kurz dobrovolných sester ČSČK a po jeho skončení jsem měl při vyřazování sester přidat na rozloučenou, na cestu zdravotnickým životem, povzbuzující a poutavá slova. Přemýšlel jsem, jak se s nimi rozloučit; byly to posluchačky, které při kurzu projevovaly zájem a plně se učily a podle toho dopadly i výsledky. Nyní, už po zdárném složení zkoušky, nervozita opadla, ale přece jen se jim kdesi v dále zjevoval otazník. Chtěl jsem najít něco ryze ženského, poskytnout jim doklad, že se nemusí cítit jako služební duchové. A tehdy jsem si vzpomněl na **kašovou nemoc**.

Troufám si tvrdit, že kdyby někdo hodlal nalézt v běžně dostupných medicínských učebních knihách poučení o takovéto chorobě, tak se mu to téměř určitě nepodaří. Musel by prolístovat spisy, pojednávající o historii lékařství a není vyloučeno, že by musel hledat ve spisech týkajících se určitých končin světa a hodně dávno uplynulých dob a pak by při jisté dávce štěstí narazil na sdělení islandského badatele a lékaře **Skuli Gudjónsona**. A vidíte, dá se to najít, ale nikoli v knihách lékařských, ale po výtce dějepisných, respektive národopisných, ne-li kulturně historických. Na sdělení o této „nosologické jednotce“ se odvolává **Johannes Brensted** ve své knize *Vikingové, saga tří století* (Orbis, Praha, 1967), která se mi dostala do rukou při zcela jiné příležitosti.

Již z titulu knihy se můžeme oprávněně domnívat, že patrně se tam o nemocech asi nebude nijak ze široka psát. Píše se tam opravdu jen

málo, ale to málo svědčí o tom, že i lidé v tak dávných dobách si uměli poradit. Vikingy si dnes představujeme jako divoký a drsný, nepřilší kulturní, lid, mravů pro nás vcelku nevábných, lid, který se nerozpakoval pustit se hnedle do pranice, hlavně když se (rád a často) posilnil pivem. O co šlo:

Ta kašová nemoc byla záležitost velmi specifická a měla - až asi na vzácné výjimky - svůj původ ve válce: byl to následek válečného poranění. V souhrnu můžeme snad i konstatovat, že se jedná o záměnu příčiny a následku, ale nebudme domýšliví; z popsaného vychází najevo, že jde o příznak, ale to opravdu není podstatné, ale podstatné na tom bylo, že šlo o diagnostickou pomůcku, která rozhodovala o dalším postupu. Antropologové by nám potvrdili, že tzv. primitivní národové, a to nejen prehistoričtí, ale i současní, zase tak moc primitivní nejsou a velmi dobře se vyznali a vyznají v ranhojičství.

Zmíněný lékař-badatel připomíná, že v tzv. Snorriho líčení smrti Thormoda Kolbrunalskalda lze nalézt zajímavé informace o ranhojičských praktikách.

Líčí situaci v prostoru, který bychom dnes mohli označit jako polní lazaret. Tam se o raněné válečnické staraly ženy, které táhly s nimi do pole. V popisované situaci je právě po bitvě u Stiklestadu a funguje tu lazaret, rozvinutý v nějaké stodole. V lazaretu pracují ženy a mimo jiné tam ohřívají vodu. (Že by tu byly kořeny praxe porodních bab, které se zbavovaly mužských činitelů v domě rodičky tak, že na nich vyžadovaly kvanta horké vody, a to teď hned!?) Při tom se samozřejmě i starají o raněné, obvazují je, polohují je, ale některé z nich však vaří - ne nějakou stravu, ale *cibulovou kaši*. Tu vařily nejenom z cibule, ale také z kořenek různých bylin. Kaši připravovaly řídkou a dávaly ji pojist bojovníkům, kteří byli raněni do břišní krajiny. Po nějaké době pak očichávaly rány podezřelé, že způ-

sobily perforující poranění zažívacího traktu. Jestliže skutečně byla rána pronikající, kaše unikala ze zažívací trubice do břišní dutiny a ostré cibulové aroma prozradilo osudné potvrzení podezření.

Na scénu vstupuje válečný zpravodaj té doby. *Skald*. S vojskem totiž táhli i *skaldové*, vážení a uznávaní severští básníci, kteří svými zpěvy podporovali bojovníky, před štrnátými opěvovali hrdinské činy slavných osobností, předchozí hrdinské činy přítomných; když bylo po všem, tak je zase velebili nebo i oplakali hrdinu. Šířili tak zprávy o tom, co se stalo, a činili tak z vlastních poznatků. Byli vystaveni nebezpečí stejně jako jiní účastníci konfliktu a když se některé hvězdné osobnosti oboru poesie něco přihodilo, kolegové to také oslavili.

Do stodoly byl odsunut jeden takový raněný skald, jménem Thormod. Byl zasažen šípem, zřejmě do prsou. Nyní sedí opřen o stěnu a vidí, že se k němu blíží žena s cibulovou kaší. Než k němu dorazí, podaří se Thormodovi vytáhnout šíp z hrudi, kritickým okem si prohlíží cary měkkých tkání na šípovém hrotu a pak se obrací k ženě, která mu podává nádobku s cibulovou kaší a říká jí: „Mám ještě tuk na kořenech srdce. Nemám kašovou nemoc!“

Je to jasné, nemusí jíst cibulovou kaši, protože má zasaženu krajinu srdeční a nikoli břišní. Ovšem poranění v srdeční krajině je nakonec skaldovi stejně osudnou diagnózou jako kašová nemoc a skald později opouští tento svět, aby se odebral do Valhaly. Jak to bylo ve Valhale dál, to je jiná kapitola, která nemá se zdravotnictvím nic společného.

Tolik zpráva Snorriho, jeho kolegy a básníka - zpravodaje, která přes jiné - našeho kolegu na Islandě - nakonec dospěla až k nám a my můžeme přemýšlet, jací vlastně ti Vikingové byli...?

*MUDr. Vladimír Valta,
OS ČČK Litoměřice*

Lékař pacientce říká na chodbě: „Tady Vám, paní, napíšu recept“. Pacientka: „Jé, pane doktore, Vy taky rád vaříte?“

ČERVENÝ KŘÍŽ BOSNY A HERCEGOVINY

V historických dokumentech jsou zmiňovány první pokusy o založení Červeného kříže v roce 1907 z iniciativy Rakousko-Uherského ČK. První organizace Červeného kříže v Bosně a Hercegovině byla založena v roce 1914 (pouhé dva dny před vypuknutím první světové války). Jmenovala se tehdy „Bosensko-Hercegovinská společnost pro pomoc a dobrovolnou zdravotní péči ve válce i v případech obecného ohrožení v době míru“. Tato organizace měla tehdy 11.150 členů. Její činnost byla obnovena v roce 1944 v Drvaru. Po druhé světové válce měl ČK Bosny a Hercegoviny 106.874 členů. Stal se významným faktorem péče o zdraví, zdravotní osvěty, výuky první pomoci, výchovy dětí a mládeže, při řešení sociálních problémů i odstraňování následků katastrof.

V roce 1991 měl ČK Bosny a Hercegoviny

již 1.350.000 členů a věnoval se řadě programů - dárčovství krve, první pomoci, pečovatelské službě, pátrací službě, domácí péči, přípravě na katastrofy, šíření mezinárodního humanitárního práva i práci s dětmi a mládeží.

Velmi náročné úkoly čekaly na Červený kříž Bosny a Hercegoviny ve válečném konfliktu spojeném s rozpadem bývalé Jugoslávie. Pomáhal nejohroženějším uprchlíkům, nemocným a starým osobám, dětem bez rodičů a předával jim humanitární pomoc poskytovanou ze zahraničí. Ve větších městech zařizoval nouzové stravování, ve spolupráci s transfrúzní službou organizoval dárčovství krve pro potřeby raněných. Např. jen na podzim v roce 1992 evakuoval ČK Bosny a Hercegoviny 3.000 osob z okupovaného hlavního města Sarajeva.

V tzv. „Programu pohybu obyvatelstva“ jsou ustaveny 4 mobilní týmy, které rozdělují

humanitární pomoc, poskytují sociální péči, pomáhají při opravách domů a bytů, při převozu osob do zdravotnických zařízení, při rozdělávání léků, balíčků první pomoci, apod. Další speciální program

je „**Nebezpečí min**“, který je rozvíjen od roku 1996 ve spolupráci s Mezinárodním výborem ČK. Odhaduje se, že po poslední válce je na 10.000 minových polích celkem 670.000 min a dalších 650.000 kusů nevybuchlé munice. Pokud se bude postupovat stávajícím tempem, na odstranění tohoto počtu min a munice by bylo třeba 70 let. Osvěta se zaměřuje na cílové skupiny - děti, zemědělce, myslivce, rybáře a lesní dělníky.

VÝROČÍ ČÍSLA - ČEŠTÍ LÉKAŘI

ANTONÍN HEVEROCH (29. 1. 1869 - 2. 3. 1927)

Významný český psychiatr a neurolog se narodil v Mincích, obecnou školu vychodil ve Vepřku a Zlonicích, gymnázium ve Slaném. V roce 1894 zakončil promoci studia medicíny na pražské lékařské fakultě a stal se externím pracovníkem Všeobecné nemocnice v Praze. O dva roky později nastoupil jako asistent Psychiatrické kliniky, v následujícím roce se pak stal sekundářem Zemského ústavu pro choromyslné v Praze. V roce 1899 získal hodnost docenta z psychiatrie a neurologie, od roku 1905 vedl Ambulanci pro choroby nervové při poliklinice v Praze. Mimořádným profesorem se stal v roce 1906, řádným profesorem pak v roce 1921.

Byl plukovníkem vojenského zdravotního sboru a uznávaným soudním znalcem. Byl všestranným vědcem, věnoval se problematice bludu, halucinacím, zaměřoval se na filosofické souvislosti psychologie. Odmítal psychoanalýzu. Založil a vedl Valentinum - útlek pro epileptiky v Praze. Napsal mnoho odborných monografií a vytvořil vlastní psychiatrickou školu. Zemřel v Praze a letos si připomínáme, že uplynulo 80 let od jeho úmrtí.

(Zdroj: Velký lékařský slovník, 5. vydání, Maxdorf, Praha 2005)

UŽITEČNÉ VYNÁLEZY

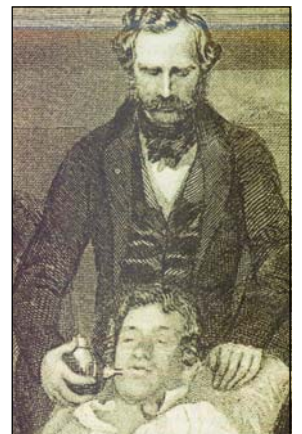
ANESTETIKUM

Všechny operace (včetně např. amputací končetin) až do poloviny 19. st. byly prováděny bez jakýchkoliv utišujících prostředků. Operovaný dostal nejdříve napít alkoholu a pak jej pevně připoutali. Pak už se operovalo.

Jako první navrhl v roce 1799 sir **Humphrey Davy**, známý chemik a vynálezce, použití rajského plynu (oxid dusný) ke zmírnění bolesti během operace. **William Clark** z Rochestru v USA byl v roce 1842 první, kdo nechal svou pacientku vdechnout výpary éteru, aby jí mohl bezbolestně vytrhnout zub.

V témže roce uspal pacientku éterem i doktor **Crawford Long**, z Jeffersonu ve státě Georgia v USA, aby mohl odstranit cystu z krku. Tímto způsobem pak provedl i další operace, ale nakonec se své metody uspávání musel vzdát, protože jej místní lidé nařkli z čarodějnictví a hrozili mu oběšením, jestli s tím nepřestane.

Ale už o čtyři roky později, v roce 1846, éter použil v americkém městě Bostonu doktor **Warren** při odstraňování nádoru z čelisti svého pacienta. A ve stejném roce provedl doktor **Liston** v Londýně za použití éteru první bezbolestnou amputaci nohy. Sir **James Simpson** ze skotského Edinburghu se pak rozhodl použít chloroform jak při operaci, tak během porodu. Považoval ho za příjmenější a stejně účinný jako éter.

ZNÁME PRAVIDLA SPOLEČENSKÉHO CHOVÁNÍ?

OBLÉKÁNÍ DO SPOLEČNOSTI - ŽENY

1. část

- **Velká večerní toaleta** je protějškem fraku. Je obvykle dlouhá, z lehkých světlých materiálů, s výstřihem, doplněná dlouhými rukavicemi, bohatším šperkem a vhodnými večerními střevíčky. Nosí se k ní kožich, kožešinová štola nebo pláštěnka a vhodná večerní kabelka. Večer se k ní nikdy nenosí klobouk. Tato toaleta se používá na plesy, premiéry a velké slavnostní příležitosti.
- **Malá večerní toaleta** je protějškem smokingu, ale i tmavých vycházkových pánských šatů. Může být dlouhá (používá-li se po 20. hodině) nebo krátká, obvykle z těžších materiálů, s menším výstřihem, s krátkými nebo delšími rukávy. Používá se na recepcce, koktejly, hudební večery, večeře, apod.
- **Vycházkové šaty** jsou obvykle z klasických materiálů (jemné vlny nebo hedvábí). Mohou být vcelku i dvoudílné. Mohou být doplněny kloboukem, rukavicemi, kabelkou a botami ve stejné nebo ladící barvě. Sportovní oblečení (sukně a svetr) - se ke společenským příležitostem nehodí, stejně jako běžné kalhoty. Vycházkové šaty se používají se na návštěvy, obědy, vernisáže, čaje, filmová představení, aj.

Patolog potká kolegu a říká mu: „Pane kolego, co mi to sem posíláte za mrtvolvy? Mě se každá druhá ptá, jestli jí to nebude bolet“.

NAŠE DESATERO

DIA DESATERO

1. Jezte pravidelně v menších dávkách, nejlépe 3 - 6 x denně.
2. Dbejte na rovnováhu mezi příjmem a výdejem energie.
3. Vyhněte se cukru.
4. Nezapomínejte na pitný režim.
5. Udržujte si ideální hmotnost.
6. Omezte živočišné tuky, jezte více vlákniny.
7. Pravidelně si měřte hladinu cukru v krvi nebo v moči.
8. Udržujte si psychickou a fyzickou kondici.
9. Při konzumaci sladkostí sledujte jejich energetický obsah.
10. Zdravější a vhodnější potraviny najdete v dia koutcích obchodů.

PTALI JSTE SE...

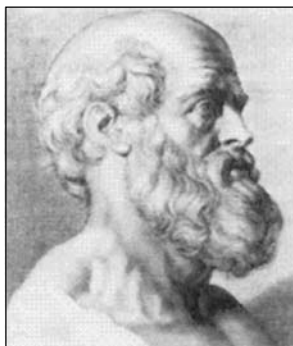
Otázka: Často se mi stává, že mi **praská v kloubech**. Zajímalo by mě, čím je to způsobeno a co se dá proti tomu dělat? *Václav J., Brno*

Odpověď: Pohyb každého kloubu umožňuje tenká vrstva chrupavky, kterou je potažena jak kloubní hlavička, tak i jamka. To způsobuje, že po sobě obě části kloubu hladce kloužou. Když chrupavka stárne nebo z důvodu nemoci degeneruje, ztrácí pružnost i vláčnost. V kloubech se pak vlastně začne třít kost o kost a vzniká tzv. lupavý fenomén. Při opakovaném protažení kloubu se pak už lupnutí neozve, protože pohyb aktivuje kloubní mazivo a kloub se fakticky „promaže“. Zmírní se tak tření kloubních ploch a částečně se zlepší pružnost chrupavky.

Příčinou lupání a praskání může být i zvýšené klidové napětí kloubního svalstva. Vážnějším důvodem (hlavně u mladších lidí) může být tzv. neshodnost styčných kloubních ploch jako je třeba nepoměrně hlavička a jamky. Pokud praskání není doprovázeno bolestí, otokem kloubu nebo jeho zablokováním, není nutné věnovat tomuto jevu žádnou zvláštní pozornost. Pomůže několikrát za den opakované procvičování kloubu, v němž Vám praská.

VÝROČÍ ČÍSLA – SVĚTOVÍ LÉKAŘI

HIPPOKRATES (460 - 370 PŘ. N. L.)

Jde o bezesporu nejslavnějšího lékaře antického období. Narodil se na řeckém ostrově Kósu v rodině, která se léčení věnovala po několik generací. Mnoho cestoval, přednášel a léčil v řadě řeckých měst. Řada jím stanovených zásad platí dodnes - první povinností lékaře je neuškodit pacientovi, každá nemoc má přirozené příčiny, lidský organismus má protilátky, které lékař musí povzbudit, vyšetřit je třeba všechno, co můžeme vidět, slyšet, cítit, ohmatat, ochutnat.

Za nejučinnější léčebné prostředky považoval čerstvý vzduch, čistou vodu, správnou životosprávu a vhodnou dietu. Objevil, že každá nemoc má své kritické dny. Postavil lékařství na vědecké základy a vymaňil je z vlivu náboženství, magie a pověr. Položil základy názvosloví používaného do dnešní doby. Zanechal po svém jménem 53 spisů, jejichž závěry se na mnoho století staly základem lékařské vědy. Právem je proto nazýván „otcem medicíny“ a lékaři dodnes skládají tzv. Hippokratovu přísahu (psali jsme o ní podrobněji v Novinách ČK č. 6/2004). Zemřel ve vysokém věku v Larisse nedaleko Soluně.

(Zdroj: *Velký lékařský slovník*, 5. vydání, Maxdorf, Praha, 2005)

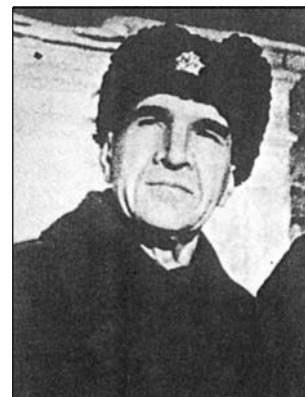
OSOBNOSTI ČERVENÉHO KŘÍŽE

BOHUSLAV VRBENSKÝ

(30. 3. 1882 - 25. 11. 1944)

Známý český politik se narodil v Opočnici u Poděbrad. Vystudoval lékařskou fakultu v Praze, ale od mládí se věnoval především politice. V letech 1904-1906 byl předsedou Svazu českého studentstva. Za první světové války byl v letech 1914-1917 vězněn v rakouských internačních táborech. Založil Federaci českých anarchistů, s níž v roce 1918 přešel do Čs. strany socialistické. Byl poslancem parlamentu (i předsedou poslaneckého klubu) a několikrát i ministrem československé vlády (nejprve zásobování, poté veřejných prací, nakonec veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy). Později založil Nezávislou socialistickou stranu dělnickou, která v roce 1925 přešla do KSČ. Od roku 1934 byl předsedou Svazu přátel SSSR a v letech 1938-1939 i náměstkem pražského primátora. Počátkem nacistické okupace byl zatčen a krátce vězněn, po propuštění emigroval do Sovětského svazu, kde se zúčastnil zahraničního odboje a spoluzaložil a redigoval časopis *Československé listy*.

V lednu 1942 byl prezidentem Edvardem Benešem jmenován členem Státní rady československé v Londýně a zároveň také **delegátem Československého červeného kříže v SSSR**. Velmi úzce spolupracoval se zahraničním ČSČK v Londýně vedeném Hanou Benešovou. Zemřel v roce 1944 v Sovětském svazu.

OKÉNKO SPRÁVNÉ VÝŽIVY

RYBÍZ

- předpokládá se, že rybíz nejdříve pěstovali ve francouzské Bretani ve středověku; první kulturní odrůdy rybízu byly vypěstovány pravděpodobně v 16. st. v Belgii a Holandsku; u černého rybízu existují dohady, že se nejdříve pěstoval v Rusku
- u nás se rybíz pěstuje od 16. st., ale pod lidovým jménem „víno svatého Jana“ (což souviselo s dobou zrání kolem svátku sv. Jana - 24. června)
- květy rybízu opylují ze 75 % včely, asi z 10 % mouchy a zbytek další hmyz

- rozeznáváme rybíz červený, bílý a černý
- rybíz jako nutričně cenné ovoce obsahuje provitamin A, vitamin B a vitamin C (nejvíce jej má černý rybíz), dále vápník, fosfor, železo, organické kyseliny, pektin a třísloviny
- obsah cukru kolísá od 2,5 % do 10 %

- černá a červená zbarvení rybízu způsobují přírodní barviva
- všechny druhy rybízu se uplatňují při přípravě ovocných šťáv, kompotů, džemů, marmelád, vín, pohárů, moučnicků, pomazánek a rosolů.

Příběhne mladá žena do ordinace: „Pane doktore, pomozte, manžel se zranil při dopravní nehodě“. - „Jen pomalu, uklidněte se. Svlékněte se a ukažte mi, kde je zraněn“.

KURZY SPRÁVNÉ VÝŽIVY A VAŘENÍ

Československý červený kříž je začal pořádat v roce 1926 - tedy před více než 80 lety. První z nich uspořádal referát výživy ústředí ČSČK v dispenzáři Červeného kříže v Praze na Hradčanech po dobu 10 večerů. Podobně byly pořádány přednášky v různých jiných organizacích a spolcích i na učitelských ústavech.

Později byly zařazeny přednášky o výživě zdravého i nemocného člověka do kurzů ČSČK o domácím ošetřování a o rodinné sociálně zdravotní péči. Konečně byly pořádány kurzy výživy pro sestry sociálně zdravotních stanic ČSČK na Slovensku, kde ve spolupráci se zemědělskou radou organizoval ČSČK také kočovné

kurzy vaření pro ženy. Při všech těchto kurzech se kladl důraz na to, jaké jsou hlavní živiny, které tělo potřebuje, jak je možné nahradit dražší potraviny levnějšími, aniž by tím trpělo zdraví, i na sestavování levného jídelníčku. Přihlíželo se i k tomu, jaké potraviny v dotyčné oblasti skýtá půda a hospodářství.

V Praze v roce 1927 pořádal ČSČK přednášky pro učitelky o školních kuchyních a byl dán podnět k intenzivní mléčné akci na školách některých venkovských měst. Od téhož roku pořádal ČSČK také pravidelné třídní kurzy výživy pro učitelky domácích nauk na Moravě.

POHÁDKOVÝ LES V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

Loňské téma akce **Pohádkový les** znělo - **Cesta do Evropy**. Bylo úzce spojeno se setkáním turistů z celé Evropy v Jihočeském kraji. Turisté působili nejen jako účastníci, ale mnozí i jako pořadatelé na jednotlivých stanovištích - čeští turisté předváděli např. česání chmele nebo výrobu tvarůžků, polští výrobu krajek, němečtí starodávné odlévání cínů do formiček, apod.

Tradicí Pohádkového lesa se stala **sbírka pro sluchově a mentálně postižené děti** ze Speciální školy na Mariánském náměstí v Českých Budějovicích, jejímž garantem je **OS ČČK České Budějovice**. Postižené děti vyrábí každý rok rekvizity na stanoviště Pohádkového lesa - loni to byl např. sob na stanovišti Skandinávie.

Za peníze, které účastníci akce vhodili do kasičky, se pro děti pořádají výlety nebo lyžařské kurzy, které nelze hradit z finančních prostředků přidělovaných škole ze státního rozpočtu.

VZPOMÍNKA NA POBYT
S ČERVENÝ KŘÍŽEM VE ŠVÝCARSKU

Úřad ČČK v Praze a redakce Novin Červeného kříže obdržely dopis od pana **Richarda Šrámka** z Martinova, z něhož rádi vybíráme:

„... Žiji na Ostravsku, je mi 72 let. Již delší dobu mě zajímá, v jaké podobě funguje dnešní ČČK a jaká je jeho historie v obou poválečných dobách. Jako 12-letý kluk jsem se prostřednictvím ČSČK zúčastnil zotavené ve Švýcarsku; bylo to v roce 1946.

Naše rodina byla válkou poškozena, přišli jsme o otce, který padl v Rusku. Moje matka, Pražáčka, se provdala za otcem na Hlučínsko u Ostravy. Hlučínský okres byl připojen k tehdejšímu Německu (z historických důvodů). Zůstaly jsme s matkou 4 děti. Z tehdejšího okresu byly do Švýcarska vyslány 4 děti.

Přijeli jsme do Prahy - byli krátce soustředěni v Praze-Hodkovičkách. Pak jsme se připojili k dětem z celé republiky. Odvezli nás zvláštním vlakem přes Německo a Rakousko do Švýcarska. V hraničním městě Brechs jsme byli v táboře zdravotně vyšetřeni. Byli jsme rozděleni do rodin v určitých kantonech. Byl jsem ve městě Arbon u Bodamského jezera. Po 3 měsících jsme se vrátili domů. Moje styky se švýcarskou rodinou trvaly až do roku 1975. Tehdy jsem je opět navštívil s mou rodinou.

Bylo to sice před 60 lety. Tehdy nás i děti z jiných zemí pozval Švýcarský červený kříž. Spolupracovaly s námi delegátky ČSČK, které nás umístily u rodin a pomohly nám při návratu domů. Vzpomínalo se už hodně o událostech válečných a poválečných, ale o tom, jak to bylo, jsem neslyšel, ani nečetl.

Vzpomínám jak také v zahraniční televizi vzpomínaly na tyto ozdravné pobyty německé děti. Tyto dospělé děti uspořádaly děkonné setkání ve velkém sálu ve Švýcarsku. Pozvaly bývalé hostitelské rodiny a prošly se místy, kde pobývaly.

Další překvapení bylo pro mne, když v naší televizi jednou vzpomínal starší pán. Byl už po první světové válce účastníkem ozdravného pobytu ve švýcarské rodině. Jeho pobyt a zážitky jsem také měl osobně. Z toho je vidět, že Švýcarský červený kříž působil již delší dobu. Snad i nás.

Tyto vzpomínky a poznatky mě vedou k tomu, abych se Vás zeptal, jestli jsou ještě pamětníci, kteří byli organizátory, zda existuje historický přehled z tehdejší doby, kde bych si mohl někde něco přečíst, jaká tehdy byla účast našeho ČSČK? Mohlo by se něco napsat v tisku, veřejnost by to jistě zajímalo. Jaké měl tehdy zásluhy ČSČK...“

Dodáváme, že rádi v Novinách Červeného kříže zveřejníme vzpomínky dalších pamětníků na tyto poválečné zahraniční ozdravné pobyty, pokud se nám ozvou. Vyzýváme proto naše čtenáře.

JOSEF ZÍMA ZPÍVAL
VE HVĚZDĚ

Čtvrteční podvečer dne 22. února 2007 se v Domě seniorů ČČK „Hvězda“ v Praze 6 - Břevnově proměnil v malý svátek. Jeho obyvatelům přišel zazpívat jejich blízký soused - populární zpěvák a nekorunovaný král české dechovky **Josef Zíma**.

Atmosféra byla bezvadná, senioři se báječně bavili a oblíbený zpěvák se mezi nimi cítil také výborně. Mnohé písničky znali všichni a zpívali je společně jako před řadou let při známých televizních pořadech „Sejdeme se na Vlačince“.

„Do pokoje novopečené maminky vstoupí sestra a říká: „Rodinko, přišel se na vás podívat tatínek. Můžu ho pustit dál?“ - „Prosím vás, jen to ne“, děší se maminka, „každou chvíli přijde manžel“.

ORGÁNY MEZINÁRODNÍHO HNUTÍ ČERVENÉHO KŘÍŽE A ČERVENÉHO PŮLMĚSÍCE - 2. díl

V minulém díle jsme se seznámili s nejvyšším orgánem Hnutí - *Mezinárodní konferencí ČK a ČP*. Ta však není orgánem stálým, potřeba **stálého reprezentanta Hnutí** jako celku mezi Konferencemi vedla r. 1928 ke vzniku **Stálé komise ČK a ČP** (do r. 1986 nazývaná jen Červeného kříže; sídlí v Ženevě). Do jejích kompetencí patří stanovení místa a doby konání Konferencí, návrh jejich programu, ale též interpretace rezolucí či Statutu Hnutí a řešení otázek předložených složkami Hnutí, zaměřených především na vzájemnou součinnost organizmu Hnutí včetně případných nejasností ve vymezení kompetencí složek (pro všechny právě uvedené záležitosti má však Konference vyhrazeno právo konečného rozhodnutí), rozhoduje o udělení Medaile H. Dunanta a může být Konferencí pověřena úkoly dalšími (jmenujme např. projednávání otázky dalšího emblému, kterým se komise zabývala od r. 1999). Stálá komise má pět členů volených Konferencí (funkční období je čtyřleté, resp. do další Konference), po

dvou členech vysílá MV ČK a MF ČK a ČP. Komise volí svého předsedu, kterým je od r. 2003 **dr. Mohammed Al-Hadíd** (Jordánsko).

Mezinárodní konference se scházejí relativně zřídka - zpravidla jedenkrát za čtyři roky, jak jsme uvedli. Agenda projednávaná Konferencemi bývá proto poměrně obsáhlá. Je proto účelné jednat věnovat značnou pozornost přípravě materiálů, a to včetně jejich předběžnému projednání v rámci Hnutí. Dále se ukázalo, že ne ke všem otázkám Hnutí je třeba rezoluce přímo nejvyššího orgánu. Právě pro tyto účely byl r. 1928 vytvořen další orgán Hnutí - **Rada delegátů ČK a ČP** (do r. 1986 jen Červeného kříže). Rada, jejímž předobrazem byla od r. 1884 *Komise delegátů ústředních výborů*, je tvořena delegacemi jednotlivých složek Hnutí - národních společností, MV ČK a MF ČK a ČP - krom vládních delegací má tedy stejné složení jako Mezinárodní konference; hovořívá se o ní obrazně jako o *shromáždění rodiny ČK a ČP*. Rada přijímá

přijátá v budoucnu nahrazuje eventuální odlišné rozhodnutí Rady.

Jak jsme již naznačili, Rada řeší ty otázky Hnutí jako celku, které jsou převážně **vnitřními otázkami Hnutí** a není je nutno řešit na Konferencích (např. pravidla pro sponzoring, pro užívání ozbrojených eskort, apod.). Dále se Rada věnuje **přípravě Mezinárodních konferencí** - předjednává materiály následně předkládané Konferenci - což umožní na Konferenci již předložit materiál s vyjasněnými stanovisky složek Hnutí či na základě jejich návrhů upravený, dále přijímá návrh programu Konference a navrhuje Konferenci předsedajícího, zástupce předsedajícího, tajemníka, apod. Rada delegátů se schází vždy před zasedáním Mezinárodní konference (příjezdem vládních delegací tak Rada delegátů „přechází“ v Mezinárodní konferenci), navíc se schází Rada delegátů i v mezidobí Konferencí - tj. zpravidla jedenkrát za **dva roky**, zpravidla po každém zasedání Valného shromáždění Federace (toto shromáždění „přejde“ v Radu připojením se delegace MV ČK). Poslední zasedání Rady proběhlo před jednáním XXIX. MK ČK a ČP v Ženevě (tedy do jisté míry mimořádné - mimo dvouletý cyklus), předešlé pak r. 2005 v Soulu.

V předchozích dílech tohoto seriálu jsme se seznámili se všemi složkami Mezinárodního hnutí ČK a ČP. Sluší se na závěr doplnit i jména vrcholných představitelů MV ČK a MF ČK a ČP. Prezidentem MV ČK je od r. 2000 **Dr. Jakob Kellenberger**, do té doby dlouholetý švýcarský diplomat a státní tajemník švýcarského ministerstva zahraničí. Prezidentem MF ČK a ČP je od r. 2001 **Don Juan Manuel Suárez del Toro Rivero**, který předtím působil jako prezident Španělského červeného kříže.

RNDr. Marek Jukl, Ph. D.,
prezident ČČK

Don Juan Manuel Suárez
DEL TORO RIVERO

Dr. Mohamed
AL-HADID

Dr. Jakob
KELLENBERGER

rezoluce mající povahu rozhodnutí (**závazného** pro složky Hnutí), prohlášení nebo doporučení. Přitom platí, že **rezoluce Konference má vyšší sílu** než rezoluce Rady - tj. rozhodnutí Rady nesmí odporovat již existující rezoluci Konference, stejně tak rezoluce Konference

PRVNÍ POMOC

PŘIVOLÁNÍ ZDRAVOTNICKÉ ZÁCHRANNÉ SLUŽBY

- ze všech pevných i mobilních telefonních linek volejte bezplatnou tísňovou linku -
- vždy je potřeba uvést:
 - co nejpřesnější lokalizaci místa nehody (silnice, adresu domu, poschodí, jméno na zvonku nebo dveřích) a přístupové cesty
 - charakter nehody, čas jejího vzniku, stupeň ohrožení postižených
 - počet postižených, věk, pohlaví a co možná nejpřesnější charakter jejich zranění
 - své jméno, zpětné spojení - **nikdy neukončujeme hovor dříve než dispečer!**
- u osoby postižené náhlou zástavou oběhu:
 - a) V případě dospělé osoby - nejdříve zavolej ZZS, pak zahaj resuscitaci
 - b) V případě dítěte - nejdříve zahaj resuscitaci, pak teprve zavolej ZZS

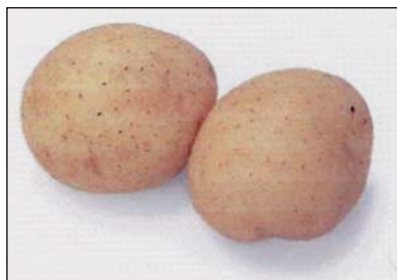

RADA PRO VÁS ...

DOBA VARU U BRAMBOR

Nejmenší ztráty při vaření vzniknou, uvaříme-li brambory ve slupce. Nejen že jsou značně menší ztráty na odpadu (slupce), ale brambory se nevylouhují do vody a podrží si větší procento vitamínu C. Při pokusech byla doba varu u brambor následující:

* ve slupce v hrnci	30 minut
* ve slupce v pařáku	32 minut
* oškrábaných (škrabkou) v hrnci	21 minut
* oškrábaných (škrabkou) v pařáku	27 minut
* oloupaných (nožem) v hrnci	18 minut
* oloupaných (nožem) v pařáku	23 minut
* oloupaných (nožem) a nakrájených	13 minut

K lékaři přijde muž a stěžuje si, že se mu každou noc zdá o nahých ženách a že ho to silně znervózňuje. „A vám se to nelíbí,“ diví se doktor. - „Líbí, jen kdyby tak nebouchaly dveřmi“.

VÍTE, ŽE ...

MANDLE

- nosní a krční mandle plní především funkcí imunologickou
- jedná se o drobné orgány s lymfatickou tkání, které jsou spolu s **jazykovou mandlí** součástí tzv. **Wakdeyerova mizního kruhu**, sloužícího k ochraně celého organismu před infekcí
- při dýchání či příjmu potravy dochází v tomto ústrojí ke kontaktu s cizorodými látkami a bakteriemi, a jeho úkolem je označit je a v případě potřeby vyvolat v organismu impuls k tvorbě protilátek
- **nosní mandle** je jedna a leží v klenbě nosohltanu a kolem 18. roku přirozeně zaniká
- **krční mandle** jsou dvě a leží po stranách v zadní části krku. Mezi měkkým patrem a kořenem jazyka se nachází dvě řasy, mezi nimi jsou párové krční mandle, které si ponecháváme po celý život, pokud nečiní žádné problémy
- krční mandle mohou mít různou velikost, která se v průběhu života nemění.

AKTIVNĚ I VE STÁŘÍ

Poprvé v Hradci Králové jsme v loňském roce zdejším seniorům nabídli novinku ČČK, kterou jsou rekondiční pobyty pro seniory. Protože jsme si řekli, že zdravě, aktivně a hlavně spokojeně se dá žít i s několika křížky na krku, připravili jsme na druhou polovinu září 2006 pro starší spoluobčany týden plný zábavy, výletů, speciálních cvičení a masáží, a to vše s krásným hotelovým ubytováním. Měli jsme zprvu strach, zda se pobyty zaplní. Jednalo se přece jen o novinku. Záruka kvality se značkou Červeného kříže ale zapůsobila nad očekávání dobře a nakonec jsme museli i zájemce odmítnout.

Díky připravenému programu, kvalitním službám i krásnému, téměř letnímu počasí, se týden vydařil. Všichni seniori byli doslova nadšeni a novou aktivitu Červeného kříže si nemohli vynachválit. Jejich spokojenost jsme si ověřili i anonymním dotazníkem, ve kterém téměř všichni respondenti projevíli zájem zúčastnit se i dalších podobných akcí. Už nyní proto pracujeme na přípravách dalšího pobytu. Spokojenost účastníků nám je tou nejlepší motivací.

*Bc. Lukáš Pochylý,
předseda OS ČČK Hradec Králové*

PODĚKOVÁNÍ Z DOLNÍ DOBROUČE

V Novinách č. 3/2006 jsme Vás v rubrice „Nové činnosti v ČČK“ informovali o slavnostním otevření Mateřského centra v Dolní Dobrouči, jehož provozovatelem je MS ČČK (součást OS ČČK Ústí nad Orlicí), a kterého jsme se také zúčastnili. V předvánočním období obdržel ředitel Úřadu ČČK JUDr. Jiří Procházka z Dolní Dobrouče milý dopis, z něhož rádi vybíráme:

Vážený pane řediteli, děkujeme za finanční příspěvek (10.000,- Kč - pozn. redakce), který jste nám poskytli v letošním roce (2006 - pozn. redakce) na vybavení Mateřského centra v Dolní Dobrouči, kterého je Místní skupina Českého červeného kříže provozovatelem. Pro Vaši informaci sdělujeme, že z poskytnuté částky byly zakoupeny jednak předměty pro děti a dále i věci pro maminky.

Pro děti, ty úplně nejmenší - hrazeníčka Chicco, minideka s aktivitami, pro batolata a větší děti - 2 křesílka, balony, odstrkovadlo, auto, nádobíčko, panenky, stavebnice, knihy, hry, psací potřeby (pastelky, barvy, apod.). Pro maminky byl zakoupen cvičební orbitrek a počítačový stůl.

Přikládáme několik fotografií, abyste se mohli přesvědčit, že Mateřské centrum je dětmi a maminkami využíváno ke spokojenosti všech.

Za maminky s dětmi - pí Skalická a pí. Krivohlávková

*Věra Šillarová,
předsedkyně MS ČČK*

ČERVENÝ KŘÍŽ PŘIPRAVIL LABUŤÁKA

V sobotu 20. ledna 2007 se konal již počtvrté v Zábोří **Ples Červeného kříže** pořádaný aktivní **MS ČČK Lipanovice** (součást OS ČČK České Budějovice). Její členky a členové pořádají i další akce - např. Dětský den nebo poznávací zájezdy pro seniory i děti. „*Za obec je chválím především. Je to jedna z organizací, která je aktivní. Nejen po kulturní stránce. Mají i akce odborného charakteru,*“ uvedl starosta Zábोří **Josef Honsa**.

Předsedkyně **MS ČČK Jitka Žáková** se pochlubila: „*Máme 46 členů. To je poměrně hodně a my jsme na to pyšní. ČČK má v Lipanovicích dlouholeté kořeny, ale členky a 5 členů má i ze Zábोří a Dobčic. Od 20 do 80 let a všichni jsou aktivní*“. Na důkaz jejich slov předvedli jako půlnoční překvapení na plesu „*Labuť jezero*“ i s labuťákem.

(Využity informace z Českobudějovického deníku z 22. 1. 2007)

SENIORŮM SE V KLUBU LÍBÍ

Senior klub při OS ČČK Ostrava si za osm let své činnosti získal velkou oblibu nejen mezi členy Červeného kříže, ale také mezi občany. Nabízí jim pestrou činnost, příjemné prostředí, společenské a sportovní vyžití. K pravidelným akcím patří **Dámský klub**, kterému jsou vyhrazeny pondělky. Dříve narozené dámy se zde věnují především ručním pracím, pořádají výstavy a hlavně se spolu dobře baví. Úterky v klubu jsou ve znamení jógy, čtvrtky patří přednáškám a besedám s odbornými lektory na nejrušnější témata. K těm nejoblíbenějším patří besedy o zdravém životním stylu a „výpravy do historie“ nejen města Prahy s **Mgr. Juřicovou**, která dovede velmi poutavě vyprávět a přímo strhne své vděčné posluchače. V polovině prosince minulého roku uspořádal ostravský Červený kříž pro seniory předvánoční odpoledne se stromečkem, pohoštěním a malými dárky v podobě ovocných balíčků. Poděkování patří také sponzorům - pekařům z Poruby, Pekařství Velická Petřkovice a firmě Hruška.

Tříkrát ročně organizuje OS ČČK Ostrava pro seniory ozdravné pobyty v beskydské přírodě, o které je vysoký zájem. Každého turnusu

se pravidelně zúčastňuje **40** seniorů. V programu pobytů na čerstvém vzduchu nechybí besedy s lékařem, cvičení jógy, masáže, vycházky a společenské večery s tancem.

Jednou ze zajímavých loňských akcí pro seniory byla návštěva **Muzea kováře Keltičky** ve Slezské Ostravě. Podle staré slezské pověsti objevil v Ostravě uhlí právě tento kovář. Muzeum se nachází v místě jeho bývalé kovárny, kterou vzkřísil místní podnikatel **Svatopluk Chodura**.

*Lýdie Poledníková,
ředitelka Úřadu OS ČČK Ostrava*

PLES ČERVENÉHO KŘÍŽE V ROPRACHTICÍCH

Roprachtice - malá vesnička na Semilsku podle počtu obyvatel, ale docela velká, pokud jde o rozlohu. Zdejší **MS ČČK** tu však ale velice aktivně pracuje. Pořádá pro své členy pravidelně školení první pomoci, různé přednášky, zájezdy a letos uspořádala i tradiční **Ples Červeného kříže**. Tento ples už pořádala potřetí, ale letos se jim celá akce obzvláště vydařila. Na tak malou vesnici se sešlo neuvěřitelných 140 lidí. Velkou pomocí pro ně bylo, že ples byl inzerován v denním tisku „**Deník Pojizeří**“. Pořadatelé si pro účastníky vymysleli různá překvapení a tak o zábavu nebyla nouze. Bavili se jak starší, tak i mladší účastníci, nechyběla ani bohatá tombola. Bylo vidět, že i na vesnici se dá uskutečnit tak velká akce jako je ples - jen když se najdou ti správní lidé zapálení pro věc.

Těch je v řadách **MS ČČK Roprachtice** dost. Vždyť organizace nemá o mladé lidi nouzi a to je to hlavní, protože právě mladí lidé by se měli do takovýchto akcí zapojovat. Chtěla bych touto cestou poděkovat všem pořadatelům plesu - jmenovitě paní předsedkyni a zvláště pokladní paní **Ladě Lukešové** za jejich práci a popřát jim hodně elánu do další práce. Kež by takových **MS ČČK** bylo více - to by se pak nám všem pracovalo veseleji.

*Zdenka Javůrková,
ředitelka Úřadu OS ČČK Semily*

BRANNÝ DEN V ZŠ SPECIÁLNÍ V JAROMĚŘI

Branný den ve speciální škole pro děti s kombinovanými vadami v Jaroměři uspořádal 28. února 2007 **OS ČČK Hradec Králové**. Na padesát dětí ve věku od 7 do 18 let si mohlo vyzkoušet základy první pomoci a obvazové techniky.

Děti se se zájmem naučily oživování na resuscitačním modelu a procvičily si péči o postiženého v bezvědomí včetně stabilizované polohy. Součástí výuky byly i základy stavby lidského těla. Celý branný den byl přízřívoben schopností dětí. Nácvik i výuku připravili naši zdravotníci ve formě her a praktických ukázek. Znalosti dětí byly mnohdy na velmi dobré úrovni, což svědčí o zájmu pedagogů a péči, jakou výuce znevýhodněných dětí věnují.

*Bc. Lukáš Pochylý,
předseda OS ČČK Hradec Králové*

Přijde kostra k doktorovi. Po důkladné prohlídce se ptá: „*Pane doktore, je to něco vážného?*“ - „*Zatím nevíme*“, odpoví lékař, „*ještě vás musím poslat na rentgen*“.

PŘIPOMÍNÁME SI V ČERVENÉM KŘÍŽI

55. A 15. VÝROČÍ PŘIJETÍ ZÁKONŮ O ČSČK

Před 55 lety - přesně **30. 10. 1952** - byl přijat **Zákon o ČSČK**. Jeho předložení do Národního shromáždění předcházely 24. října 1952 projevy náměstka předsedy vlády **Zdeňka Fierlingera** v rozhlasových novinách, v němž vyložil veřejnosti základní principy připravovaného zákona.

Vlastnímu projednání zákona v Národním shromáždění byli přítomni členové předsednictva celostátního výboru ČSČK, přípravného Slovenského výboru ČSČK a více než 200 pracovníků ČSČK ze všech krajů. Zpravodajem zákona byl poslanec **dr. Rudolf Bareš**. V rozpravě promluvil také tehdejší ministr zdravotnictví **Josef Plojhar** (obr.) a poslanci **Marie Sedláčková** a **Ján Huško**.

Zákon byl přijat za potlesku všech poslanců a za nadšeného souhlasu přítomných pracovníků ČSČK. Pamětníci vzpomínají na nezapomenutelné chvíle, kdy se poslanci při dlouhotrvajícím potlesku obrátili proti lóžím a galeriím zaplněným představiteli a pracovníky ČSČK.

Před 15 lety - v březnu 1992 - byl Federálním shromážděním přijat **Zákon č. 126/1992 Sb. o ochraně znaku a názvu červeného**

kříže a o Československém červeném kříži. Na jeho základě byla Červenému kříži vrácena řada dříve mu patřících a později zestátněných objektů a nemovitostí (ČSČK v ČR bylo takto vráceno celkem 12 objektů). Po rozdělení Československa na ČR a SR ke 31. 12. 1992 byl tento zákon od 1. 1. 1993 převzat do právního řádu ČR a je platný dodnes.

POŠTOVNÍ ZNÁMKY PODLE ABECEDY

V našem abecedním přehledu jsme tentokrát již dospěli k písmenu - **H**. Vybrali jsme pro Vás ukázky poštovních známek s tematikou Červeného kříže vydaných Holandskem a Svatou Helenou, což je zámořské území Velké Británie ležící na ostrově v jižní části Atlantického oceánu. Poštovní známka z **Holandska** je velmi jednoduchá - velký znak červeného kříže doplňují již pouze název země „Nederland“ a hodnota známky - 5 c. Poštovní známka ze **Svaté Heleny** byla vydána v roce 1970 ke 100. výročí Britského červeného kříže, což připomíná text v pravém horním rohu známky spolu s letopočty 1870 - 1970 a hlavou britské královny. V levém horním rohu je znak červeného kříže, v levém dolním rohu hodnota známky 6 d, v pravém dolním rohu jméno země - St. Helena. Uprostřed je pak ukázka praktického poskytování první pomoci.

nou hierarchii hodnot se necítí být ohrožen a nemůže být dost dobře ani napaden. Ví, že v každém jeho úsilí jde jen a jen o dosažení míru, aby se mohlo dál a dál poznávat a tvořivě přizpůsobovat okolnostem, které nelze ovlivnit. Nikdy se jako první nerozhodne pro boj, protože už ví, že porážka vzbudí naléhavou potřebu dalšího utkání, a tedy ví i to, že jeho vítězství je vyhlášením nového boje s poraženými. Na permanentním bojišti se moudrý člověk může uplatnit jedině v roli „třetího (nikoliv účastníka boje), který vítězí“. Všimněte si, že nejvíce okázale bojují ti, kterým jde hlavně o prosazení sebe a dosažení svého prospěchu.

Musíme však počítat s tím, že moudrosti se nedosahuje věkem ani funkcí a ne každý v životě dosáhne až k ní. Moudření je proces; jeho výsledkem je kvalitativní změna celé lidské bytosti. K moudrosti se posouváme celým svým životem, od závislosti k nezávislosti, až ke vzájemné závislosti všech a všeho. Nezáleží na vzdělání či na tom, zda jsme pasteveci, kteří celý život nesestoupili z hor nebo zda žijeme ve středu civilizačních vymožeností.

Moudrý člověk se pozná podle toho, že nepotřebuje mít vždy pravdu. Více se věnuje získávání, třídění a (z hlediska svých cílů) správnému využití informací než hodnocení toho, co dělají druzí. Teprve v kritických situacích jsou vystoupení moudrého člověka adekvátní a dostatečně výrazná, a to zejména proto, že jsou zralá a orientovaná ve prospěch jiných.

Počítám s tím, že mnozí nesouhlasí s tím, co zde hovořím o mezigeneračních vztazích, o navyklych charakteristikách mladých a starých, ani s mými úvahami o moudrosti. Udělala jsem si sama pro sebe docela malou anketu. Výsledkem bylo zjištění, že lidé považují za moudrost všechno možné, například i schopnost získat dobré postavení a vydělat hodně peněz.

Každé zjednodušování a také obecné hodnocení je, podle mého, nepoužitelné, protože lidská bytost je vždy jedinečná a neopakovatelná. Celý sortiment individuálních schopností či neschopností je výsledkem řady daností, podmínek a okolností. Všechno, o čem se zde zmiňuji, je jen kapičkou v moři názorů na problém. Pro zajímavost, zeptejte se lidí kolem sebe, jací chtějí být a čeho tím chtějí dosáhnout; zeptejte se, čemu říkají „moudrost“ a jestli si myslí, že oni sami jsou moudří. Zkuste si zodpovědět tyto otázky i vy sami.

*PhDr. Jana Lexová,
první viceprezidentka ČČK*

MUDROVÁNÍ O MOUDROSTI, STÁŘÍ A MEZIGENERAČNÍCH VZTAZÍCH

Fenomén stárnutí populace je jedním z významných rysů dosaženého stupně vývoje civilizace. Tento společenský jev, avizovaný již několik desetiletí předem, postihuje především vyspělé země a dosud se jej nepodařilo zásadním způsobem zvrátit.

Dalším významným rysem současnosti, (který dosud ještě vnímáme jako žádoucí), je zrychlující se dynamika společenských změn a jim odpovídající dynamika změn v oblasti základních společenských potřeb, komunikace, jakož i růst spotřeby. Všeobecný optimismus z rychlého pokroku otupuje vnímavost a orientuje pozornost do konzumní sféry. Následkem toho jsou naše reakce na naléhavé společenské problémy zpravidla kampaňovitě, nuceně, nikoliv sociálními a mravně etickými zájmy, ale především zájmy ekonomickými.

Zmíněné skutečnosti vedou k prohlubování mezigeneračních propastí. Přes dostupnost komunikačních vymožeností, je vzájemná komunikace mladších a starších společenských skupin čím dál tím komplikovanější. Snad zde ani nechybí dobrá vůle. Problém vidím především v tom, že výměna srozumitelných informací, které považuje ta která skupina za rozhodující, narazí na letitou bariéru z podjatosti a zvyklostí.

Obecně se vychází z vžitého předpokladu, že mladí jsou lehkomyšlní, povrchní, neprověřeni

životní zkušeností, a proto také velmi často chybující. Na druhé straně, staří jsou pomalí, zahledění do svých někdejších úspěchů, často zatrpklí, neschopni pružně a přiměřeně reagovat na aktuální změny. Před těmito obecnými argumenty vybledne každá dobrá vůle všechno změnit a pozitivně využít přednosti obou generací. Jaké jsou tyto přednosti? Například, mladí mají hodně energie, odvahy a jsou otevřenější všemu novému, mají před sebou celý život a teprve si vybírají, jak tento život prožijí. Oproti tomu, staří mají víc trpělivosti, vytrvalosti, v podstatných věcech méně chybují, a pokud se jim stáří vydaří, jsou zdrženliví, tolerantní a hlavně - moudří.

A co je moudrost? Především schopnost uvědoměle a vlídně přijímat svět takový, jaký je a volit jen aktivity způsobitelné pozitivně ovlivňovat celé dění, způsobem, jenž nevede ke zhoršení stavu, když už naše schopnosti nestačí na to, aby tento stav zlepšily. Moudrost je kumulovaná schopnost vnímat, poznávat a chápat ve všech souvislostech (je také aplikovaná znalost přírodních zákonů), moudrost je i schopnost rozlišovat to, co měnit lze, od toho, co změnit nelze, vyrovnat se i se svým neúspěchem. Stručně řečeno, moudrost je univerzální kvalifikace pro utváření harmonie mezi vnitřním a vnějším světem. Moudrost nebojuje, protože už vyřešila své rozpory, je vždy dobrá, je orientovaná navenek, a tedy může být jen a jen pozitivní.

Moudrý člověk nepotřebuje lhát, útočit, ani se bránit, protože žije v harmonii vnitřních a vnějších vztahů. S ohledem na svoji neotřesitel-

„Pane doktore, nemáte něco na modřiny?“
- „Proboha, kdo vám to udělal?“ - „Můj manžel“.
- „Ale vždyť jste mi minulý týden říkala, že jede na měsíc do lázni?“ -
„Vidíte, a pak věře mužskýmu“.

OSOBNOSTI SPOJENÉ S ČERVENÝM KŘÍŽEM

MARIE CURIE-SKLODOWSKÁ (7. 11. 1867 - 4. 7. 1934)

Jako Marie Skłodowska se narodila před 140 lety jako třetí dcera a nejmladší z pěti dětí do polské dělnické rodiny. Matka jí záhy zemřela na tuberkulózu a rodinu postihla finanční krize. Toužila stát se středoškolskou profesorkou. Po absolvování gymnázia dělala několik let guvernanku, aby si přivydělala na vytoužená studia na pařížské univerzitě Sorbonně. Zde se seznámila s budoucím manželem Pierrem Curie a pustila se s ním do společného bádání.

Jako asistentka profesora Becquerela se zabývala pokusy s radioaktivitou. Manželům Curieovým sloužila jako vědecká laboratoř obyčejná kůlna. V roce 1903 obdržela jako vůbec první žena (spolu s manželem) Nobelovu cenu za fyziku a o tři roky později je jmenována profesorkou fyziky

na Sorbonně (rovněž jako první žena v historii). Téhož roku tragicky umírá při pouliční dopravní nehodě její manžel. V roce 1911 získává druhou Nobelovu cenu za objevení prvků rádia a polonia.

Za první světové války spolu se svou dcerou Irene navrhly **pro Červený kříž** **dodávky upravené jako pojízdné rentgenové laboratoře, které poskytovaly vojákům lékařskou péči na frontě.** Během dvou let uvedla Marie Curie do provozu

ČČK ZÍSKAL AUTOMOBIL

Aktivnímu **OS ČČK Hradec Králové** se podařilo v lednu 2007 získat zdarma nový pohotovostní vůz pro sociální a humanitární služby, který bude mj. sloužit i při řešení nouzových stavů nebo mimořádných událostí na území celého Královéhradeckého kraje.

Ředitel Úřadu OS ČČK Hradec Králové **Karel Žabka** při převzetí vozidla mj. uvedl: „... *Je to zatím první vozidlo této modifikace, které bude v kraji sloužit. Předpokládáme ale, že do tří let jich bude celkem pět. Tento cenný dar rozšíří možnosti služeb pro občany a plnění úkolů Červeného kříže vyplývajících ze zákona a mezinárodních dohod. Červenému kříži se tak dostalo v době, která nebude pro nezis-*

spozorských firem, které na pořízení vozidla přispěly.

kové organizace rozhodně lehká, významně podpory...“.

Hlavním garantem daru pro Červený kříž byla společnost **Kompakt**, která neziskovým organizacím v České republice již předala 100 nových automobilů. Druhou stovku takto předlovaných vozidel zahájil právě hradecský Červený kříž. Automobil je označen samozřejmě výrazným logem Českého červeného kříže, ale zároveň nese loga a názvy všech

spozorských firem, které na pořízení vozidla přispěly.

Vozidlo Červenému kříži předal zástupce firmy Kompakt **Jiří Erben** za přítomnosti náměstka primátora Hradce Králové **Martina Soukupa**.

I TAK SE DÁ PROPAGOVAT ČERVENÝ KŘÍŽ

Počátek každého kalendářního roku je v oblasti propagace vždy ve znamení kalendářků na rok následující. Ani letos neuděláme výjimku a představíme vám kalendářík **OS ČČK České Budějovice**, který má na přední straně fotografii z mezinárodního součinnostního cvičení Humanitárních jednotek ČK - Svatý Kámen - s dominujícími vlajkami Evropské unie a Červeného kříže a logem OS ČČK. Na zadní stranu se již vešel pouze kalendář roku 2007 se jménem vydávajícího OS ČČK.

VYZNAMENÁNÍ ČERVENÉHO KŘÍŽE

POLSKÁ VYZNAMENÁNÍ

2. část

Čestný odznak I. stupně Polského ČK (druhé vydání) byl udělován fyzickým osobám a institucím za výjimečné zásluhy při realizaci úkolů Polského ČK. Jedná se o nejvyšší vyznamenání ve čtyřstupňové škále. Hovorově je označován jako - Velký zlatý kříž. Je udělován od 21. května 1948.

Na čestném odznaku je červený kříž (38 x 38 mm; od r. 1983 pak 37 x 37 mm) pokryt červenou emailovou barvou. Mezi rameny kříže vyčnívají

zlaté paprsky. Uprostřed červeného kříže je umístěn státní znak - bílý orel bez koruny. Odznak je zavěšen na kroužku (o průměru 15 mm), který je ozdoben vavřínem. Celek (odznak a kroužek) je zavěšen na bílé hedvábné stuze, červeně lemované. Na zadní straně je umístěn nápis „PCK“ (v pozdějších emisích již je zadní plocha odznaku bez nápisu).

Odznak má buď spínací sponku nebo špendlík. Nosí se na prsou na levé straně, ale teprve za státními nebo zahraničními vyznamenáními. Od roku 1952 tyto odznaky vyrábí Státní mincovna ve Varšavě (celkem jich bylo vyrobeno 6.000 kusů). Odznak je vyroben z bronzu a je pozlacen. *(Z polštiny přeložil V. Spec).*